

MARC
13 N. 2. Postna
14 P. Matilda
15 T. Longin
16 S. Marija, spok.
17 C. Patrik
18 P. Ciril
19 S. Sv. Jožef
20 N. Postna
21 P. Benedikt
22 T. Nikolaj, zvel.
23 S. Oton
24 C. Gabrijel
25 P. Oznan, M.D.
26 S. Ludger
27 N. 4. Postna
28 P. Janez, pušč.

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 53.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 17. MARCA — THURSDAY, MARCH 17, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Lojalistična Španija pred razsulom - Avstrija 'pomirjena'

Španska vlada baje stavila generalu Francu ponudbo podaje. — Nacionalistične čete naglo prodirajo. — Lojalistom primanjkuje bojnih sredstev. — Francija odklonila pomoč in čaka, kaj bo Anglija ukrenila.

Pariz, Francija. — Vlada, lojalistična, stranka v Španiji je prišla do najbolj kritične dobe v sedanji civilni vojni in na tem, da prizna svoj poraz ter se poda. V resnici so v turek prispale semkaj iz Barcelone vesti, da je španska vlada predložila generalu Francu ponudbo podaje. Vzrok temu nepričakovanemu premetu je v tem, kakor trdijo okretu je v tem, kakor trdijo vesti, ker so v mestu Barceloni, ki je sedež vlade, izbruhli nili uporniški nemiri. Najbolj ekstremnih radikalnih elementov, sindikalistov in komunistov, ter ogrožajo člane vlade, obdolžujo jih, da so oni zaslužni uspešni pohod, ki ga dela nacionalistična vojska proti mestu.

Nacionalisti so v resnici prodriže tako daleč, da se v Barceloni različno sliši hrup s fronte in se je vsled tega polastila prebivalstva panika. Proti francoski meji. Demoralizacija pa se je pojavila tudi v lojalistični armadi sami in vlada je morala postaviti posebne čuvaje, da preprečujejo vojakom pobeg iz bojnih linij. Proglasa je nova mobilizacija fantov, starih 17 in 18 let, toda prilaščanje je zelo potlačeno in veliko število se jih skriva ali umakne.

Sedanje hitro prodiranje je nacionalistom omogočeno s tem, ker so izborni oskrbljeni z vojnimi sredstvi, topovi, tanki, aeroplani in motornimi vozili. Vsega tega pa lojalistom brkajo primanjkuje. Min. predsednik Negrin je ta teden sam z aeroplanom prispel v Pariz, in nujno prosil francosko vlado, naj mu pošlje na pomoč težkih topov in aeroplanov, češ, da je njegova armada brez moči proti dobro opremljenim Francovim četam. Povdarjal je Negrin, da je stopila vojna v Španiji na odločilno točko in je zmaga za nacionaliste neizogibna, ako Francija ne pomaga.

Francoska vlada je razmotrila Negrinovo prošnjo, toda v turek ga je obvestila, da ji ne more ugoditi, ker ne more prelomiti svoje obljube nevtralnosti. To pa brzkone ne bo zadnja beseda Francije. Iz Anglije je namreč prispelo poročilo, da se je med člani parlamenta isti dan dal v cirkulacijo poziv, naj se sprejme resolucija, s katero bi se stavila vladi odločna zahteva, naj zapusti svoje omahovanje in podpre Francijo pri njeni politiki, zlasti pa še, da se glede Španije zavzame odločno stališče. Francoska vlada namreč brez Anglije ne namerava sama v tem oziru ničesar podvzeti, daji je v turek zagrožila, da bo nastopila na svojo lastno roko, ako bo Anglija nadaljevala s cincanjem. Ni kakor namreč ne more dopustiti, da bi v Španiji bil upostavljen fašizem, ta nevarnost je pa od dne do dne večja vsled mogočnega podpore, ki jo dobivajo nacionalisti od Mus-

ZMAGA ZA DELAVSTVO

Družba mora sprejeti nazaj odpuščene delavce.

Washington, D. C. — Vlada odbor za delavske odnose je ta turek podal odlok, s katerim je delavstvo zopet nekaj doseglo. Ukazal je namreč Fansteel Met. korporaciji v North Chicago, Ill., da mora vzeti nazaj na delo okrog 90 bivših svojih uslužbencev, kateri so bili odpuščeni vsled stavke, ki jo je svoječasno tamkaj proglasila CIO. Odbor je povdaril, da je dalo vzrok za stavko protizakonito postopanje od strani družbe, in zato ni vzroka za odpuščanje, tudi, ako bi bilo res, da so prizadeti s svojim obnašanjem kršili kake državne kriminalne zakone. Ni pa bila prizadeti priznana pravica, da bi dobili plačo za čas, kar so bili odpuščeni.

POGREB MR. MARTINA KREMESECA

Chicago, Ill. — Včerajšnji številki je bilo objavljeno, da se bo njegov pogreb vršil ob 9. uri. Čas pogreba je zdaj v toliko spremenjen, da zbiranje za sprevod se začne v hiši žalosti ob 9:30 uri zjutraj, nakar sledi sprevod v cerkev sv. Štefana, kjer se bo ob 10. uri služila slovesna pogrebna maša in nato na pokopališče. Pogreb je v oskrbi slovs. pogrebnišča Mr. Louisa Zefrana.

TUJA POSLANIŠTVA POSTALA NEPOTREBNA

Dunaj, Avstrija. — V tukajšnjem mestu je doslej poslovalo 28 tujezemskih poslaništev, ki bodo zdaj, ko je Avstrija izgubila svojo samostojnost, morala opustiti svoje poslovanje. Tujezemski poslaniški bodo v kratkem odpotovali domov, njih posle pa bodo prevzela poslaništva v Berlinu. Vendar pa bodo nekatere države obdržale tukaj svoje konzulate.

POVEČANO ŠTEVILO VOJILCEV

Chicago, Ill. — S ponedeljkom se je končala doba registracije vojilcev za primarne volitve, ki se bodo vršile 12. aprila. V območju volilnega odbora je skupno 3850 precinktov, od katerih jih je 3648 v Chicagi sami, 202 pa v okoliških mestih. V teh precinktih je registriranih 1,931,284 imen, kar je rekordno veliko število.

solinija in Hitlerja. Tako se poroča, da je Mussolini izrazil zmedo, ki je vladala v Evropi zadnje dni zaradi avstrijske zadeve, in je na tiho in v naglici poslal v Španijo nove čete in novo opremo.

HULL BO GOVORIL

Njegov govor se bo oddajal širom celega sveta.

Washington, D. C. — Ta četrtek bo imel državni tajnik Hull govor po radio, kateri bo po pripravi, ki se delajo zanj, očitno izredno važnost. Poskrbljeno je namreč, da se bo oddajal govor širom celega sveta, kar je vzela v oskrbo National Broadcasting Co., ki je tudi ukrenila, da se bo govor prestavil v pet jezikov, nemškega, francoskega, španskega, portugalskega in italijanskega. Kakor se ugotavlja, bo Hull razložil zunanjo politiko Zedinjenih držav. Govor se bo pričel ob 12:15 popoldne po osrednjem času.

DEMONSTRACIJE PROTI HITLERJU

Washington, D. C. — Tekom zadnjega ponedeljka se je zbrala tukaj množica oseb, ki je obkolila nemško in avstrijsko poslaništvo in klicala: "Doli s Hitlerjem!" Nastopila je policija in aretirala 40 oseb. Isti dan je nemški poslanik uradno obvestil državno tajništvo, da Avstrija kot država ne obstoja več in da je zdaj del Nemčije.

PRIZNAVAJO VPLIV RAZUMA

Chicago, Ill. — Čičaška univerza se je s pomočjo znanih skladov, ki jih je prejela v ta namen, posvetila z večjo vmeno študiranju psihiatrije, s čimer se skuša ugotoviti, v koliko ima razum vpliv na telo. Že doslej se je dognalo, da je 30 odstotkov vseh telesnih bolezni posledica umskih in čustvenih neredov in konfliktov.

Ko pošiljate svojo naročnino za "Am. Slovenca" tekom kampanje, ne pozabite omeniti, komu želite nakloniti svoje glasove!

CERKEV ZASKRBLJENA ZARADI AVSTRIJE

Vatikan. — Tukajšnje glasilce, Osservatore Romano, je v ponedeljek izrazilo dvom, da bi bilo katoličanom v Avstriji prizanešeno preganjanje, kakršnemu so izpostavljeni njih verski sobratji v Nemčiji. Da je ta dvom upravičen, nudi dokaz škofija Salzburg, kjer so nazivje že izvršili preiskavo v glavnem stanu in v drugih uradih katoliške akcije v Avstriji in jih zaprli, kljub garnancijam, ki so tej akciji zagotovljene s konkordatom, sklenjenim z Vatikanom.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Kvota za priseljevanje Judov v Palestino se je dvignila za 25 odstotkov. Tako je objavila zadnji ponedeljek angleška vlada. Na ta način se bo lahko poskrbelo za nekaj več Judov iz srednje Evrope.

Dunaj, Avstrija. — Nazivje so v ponedeljek takoj pričeli z izčiščevanjem vsega, kar je še spominjalo na dobo republike. Med drugim so izdali odredbo, po kateri se vzamejo z 31. marcem iz prometa znamke, na katerih je Dollfusova slika.

Hendaye, Francija. — Pri svojem prodiranju v ozemlje lojalistov so nacionalisti zadnji ponedeljek zavzeli mesto Alcaniz, kjer je važno križišče cest.

AVSTRIJCI SE PRIPRAVLJAJO ZA BORBO

Pariz, Francija. — Skupina Avstrijcev, ki prebivajo v tukajšnjem mestu, je zadnji ponedeljek zvečer objavila, da se je ustanovil avstrijski narodni odbor, kateri bo podvzel borbo za povratek svobode in neodvisnosti Avstriji. Med temi je tudi bivši avstrijski konzul Montmartin, kateri je odstopil, ko so nazivje zasedli njegovo domovino; izrazil se je, da bo ta odbor ustanovil svoje podružnice po celem svetu.

HITLER ZAPUSTIL DUNAJ

Divje pozdravljanje se je Hitler v turek poslovil od Dunaja. — Preganjanje se je že pričelo.

Dunaj, Avstrija. — Hitler je dosegel svoj cilj v tukajšnji prestolici bivšega avstrijskega cesarstva in se je v turek poslovil od prebivalstva, histerično pozdravljan kakor prejšnji dan ob prihodu, ter se odpeljal z aeroplanom v München.

Okrog poldne je Hitler nastopil pred množico, zbrano na nekem trgu in slovesno povdarjal, da bo odslej nemška armada prevzela nalogo, braniti dosedanje avstrijske meje, toda istočasno mora postati Avstrija prepojena z nazijskim duhom.

Tekom dni, ko se je mudil Hitler na Dunaju, pa so nazivje pričeli že s svojim "čiščenjem." Objavila se je dolga lista imen oseb, ki so bile aretirane zaradi svojih prejšnjih protinazijskih aktivnosti, med njimi jih je več, ki so prej sedeli na vplivnih mestih, na pr. princ Stahrenberg. Posebno pa vladar strah med Judi, katerih je v Avstriji okrog 200,000, in katerim je bilo mogoče, so se že izselili.

ANGLEŠKA OBRAMBA PROTI ZRAČNIM NAPADOM

London, Anglija. — Z oziranjem na novo vojno nevarnost, ki preti Evropi, skuša Anglija zadostno poskrbeti za varnost svojega prebivalstva v slučaju kakih zračnih napadov. V to svrhu je notranji minister Hoare zadnji ponedeljek izdal poziv za milijon prostovoljcev in apeliral pri tem predvsem na moške preko 30 let. Ti prostovoljci se bodo izvežbali, da bodo dajali javnosti pouk, kako se naj zavaruje proti napadom, in bodo patrolirali ceste, oskrbovali ambulance, gasili požare in vršili popravila na dela ob času napadov.

Iz Jugoslavije

Na cesti nedaleč od Velikega Podloga so našli 27 letnega Franceta Tomažina iz Jelš, katerega so pobili fantje. — Nesreča starega preužitkarja, ki je utonil, ko se je vračal domov. — Razno.

Z razbito glavo na cesti

Leskovec pri Krškem, 24. febr. — Čevljar Lojze Pfeifer se je preteklo nedeljo ponoči vračal iz Grzeče vasi, kjer je bil pri čevljarju, na svoj dom v Hrastju. Blizu vasi Veliki Podlog je našel na cesti ležec čega mladega moškega z razbito glavo in vsega okrvavljenega. Prepoznal je v njem 27 letnega Franca Tomažina, edince precej premožnih staršev iz vasi Jelše na Krškem polju. Obveščeni orožniki so takoj naslednje jutro uvedli strogo preiskavo in kmalu polovili štiri fante iz Jelš in štiri iz Velikega Podloga.

V preiskavi je bilo ugotovljeno, da so šli štiri fantje iz Velikega Podloga vasovat v 10 minut oddaljene Jelše. Tam je bila svatba pri nekem gospodarju. Našlemljeni so šli med svate in so tudi plesali. Čeprav navidezno veseli, so se od godca, svojega sovaščana, dolgo poslavljali, kakor da jim nekaj teži srce. In res, komaj je prvi izmed njih prestopil prag, že je dobil udarec na glavo. Hitro so vsi štiri napadenci vzeli pot pod noge ubirajoč jo proti svoji vasi. Gotovo ni bil alkohol zadnji, ki je podžgal ognjevitost zasledovalcev. Ti so tekli za bežečimi skoro do njihove vasi. Napadenci pa so se kaj hitro znašli, plotovi so jim nudili znano uslugo. Eden izmed fantov je skočil celo po strelno orožje. Razvila se je kratka bitka med najpogumnejšim zasledovalcem (drugi so namreč pobegnili, sledeč nevarnost), in domačini. Tako je France Tomazin obelzjal pobit in orožniki so lahko odnesli s seboj bukovno krepelce, s katerim je bil potolčen.

Nesreča starčka

Maribor, 25. febr. — Med vasema Prepetinci in Logarovi v Slov. gorah so našli v mlinskem rokavu Ščavnice utopljenega 73 letnega preužitkarja Matijo Stajnka. Pokojnik se je napolnil popoldne od svojega zeta Antona Rajha v sosednje Prepetince, da bi prevzel neko kolarsko delo, katero je kljub visoki starosti še vedno opravljal. Tam je pil jabolčnik ter se je zvečer nekoliko vesel vračal nazaj proti domu, kamor pa ga ni bilo. Zjutraj sta šla čez Ščavnico dva sosedja, ki sta opazila poleg brvi prislonojeno palico, na zaledeneli vodi pa moško čepico. Pogledala sta natančneje ter sta opazila pod ledom utopljenca, katerega sta s pomočjo bližnjega mlinarja spravila na suho. Bil je to Matija Stajnko, ki je zvečer zdrsnil na brvi, padel na led, ki se je pod njim udril ter je starček utonil v precej globoki vodi.

Zlobna roka

V Livanjcih v Slovenskih gorah je požar upepelil hišo in gospodarsko poslopje posestnika Jožeta Mesarca in mu prizadejal škode nad 50,000 dinarjev. Sumijo, da je požar zanelila zlobna roka.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Josipina Babič, žena pismonoše stara 54 let. — V Cerknici je umrl Ivan Arhar, cerkovnik in kamnosek, katerega je zadela kap. — V jeseniški bolnici je umrl Mihael Oblak, splošni poznan in priljubljeni kovinar-jubilant, rojen v Lučinah, v žirovskih vrhah leta 1874.

Nenavadna nezgoda na morju

Ko je jadrnica "Roditelj" vozila med Hvarom in Bračom polne sode vina, so nenadoma popokali obroči največjega sode in vino je mahoma poplaval v jadrnico. Vino je zalilo tudi motor in ker je bila moč na burja, je jadrnica pretela velika nevarnost, da se potopi. Jadrnici je prišel na pomoč parnik "Vis" in jo srečno zavlekel do Milne.

Vlom v cerkev

V cerkev v Štepanji vasi je neke noči vlomil neznan zlikovec in razbil v cerkvi tri lesene nabiralnike, v katerih ni pa ničesar našel, kajti jih vsaki večer izpraznjujejo. V cerkev je prišel s ponarejenim ključem.

Zlata poroka

V Mačkovcu pri Vačah sta pred kratkim slavila zlato poroko Titus Strmljan in njegova soproga. Kljub svojim letom je Titus še vedno krepak in opravlja še službo cerkvenega ključarja in je še vedno načelnik ljudske posojilnice na Vačah; pa tudi s svojo večšo roko še vedno pomaga ljudem, ki imajo bolno živino.

Nesreča z orožjem

Pri prešranju olja v Torkovi pri Sv. Benediktu se je pripetila usodna nesreča. Tam so bili zbrani fantje in mošje, med nje sta prišla tudi 39 letni posestnik Ivan Vrbnjak iz Torkove in 18 letni Marjan Božič od Sv. Treh Kraljev. Božič je imel s seboj nabito pištolo, katero je pregledoval. Naenkrat se je orožje sprožilo in strel je zadel posestnika Vrbnjaka v trebuh. Ker je bila pištola nabita s šibrami, so mu te nevarno preluknjale drobno ter so nezavesnega odpeljali v mariborsko bolnico, pa nimajo upanja, da bi okrevail.

Ko pošiljate svojo naročnino za "Am. Slovenca" tekom kampanje, ne pozabite omeniti, komu želite nakloniti svoje glasove!

PRIZOR, KI JE NAZANJAL PREOBRAZ V AVSTRIJI

Demonstracije avstrijskih nazivjev v štajerski prestolici Gradcu par dni, predno je Hitler s svojim vojaštvom prikorakal preko meje, zasedel Avstrijo in jo proglasil za del Nemčije.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkom in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Naziji in Katoliška cerkev

Fašizem je predstavnik skrajnega nacionalizma. Državi, v kateri je nacionalizem najvišji bog in ne priznava nobene druge avtoritete poleg sebe, se manj pa nad seboj, pravimo, da je fašistična totalitarna država. Država je vse.

Hitler je proglasil tako državo v Nemčiji. Vsako oblast, kakoršnekoli značaja že, bodisi duhovnega, vzgojnega, ali kakoli, je s silo iztrgal vsem raznim institucijam iz rok in isto podredil državi. Vse kar živi, kar se vrši, kar giblje in kar dela v sodobni Hitlerjevi Nemčiji, vse mora biti strogo podrejeno državi in njenemu nadzorstvu. Kdor se temu ne pokori, se nastopi proti njemu s silo.

Katol. cerkev uči že nad devetnajststo let nauk svojega ustanovitelja Kristusa, lojalnost državi. Saj je znano, kaj je Kristus izjavil, ko so ga vprašali glede davkov in oblasti: "Kar je cesarjevega, dajte cesarju, kar je božjega, dajte Bogu." — Pa je zopet povedal, "da njegovo kraljestvo ni od tega sveta". Torej državo naj vodijo ljudje sami, na načine, ki si jih izvolijo, s tako ali tako obliko vladé na čelu. Edino kar cerkev zahteva je, da so države urejene na temelju pravice, morale in resnice. Dalje zahteva, da se da katoliški cerkvi svoboda izvrševanja svoje misije na zemlji. V to misijo spada verska svoboda za katoličane, da smejo imeti prostost glede bogoslužja in izvrševanje drugih funkcij, ki jih vrše predstavniki katoliške cerkve, kot vzgoja mladine, kulturno udejstvovanje, itd. vse kar spada v področja misije katoliške cerkve. To je vse kar zahteva katoliška cerkev in se za druge zadeve ne zanima, dokler iste ne postanejo nevarne morali, pravičnosti in verski svobodi.

Kako pa, da je prišlo v nazijski Nemčiji do spora med sedanjimi nazijskimi oblastmi in cerkvijo? Zato, ker je Hitler postavil narod in državo nad vse druge institucije, tudi nad cerkvene in verske. Vzgojo mladine je iztrgal iz rok cerkve in je isto izročil samo vzgojevalnemu nazijskemu področju, ki je znan, da hoče zatreti vsako drugo veroizpoved v svojih mejah, na altar pa povzdiguje češčenje nemškega naroda, njegovih vrlin, kar je čisto pagnskega značaja. Ker katoliška cerkev v Nemčiji na to ne more mirno gledati, proti temu stavlja svoje ugovore in zahteve in ker Hitlerjev nacizem poleg sebe nikogar ne priznava in hoče vsako drugo avtoriteto podrediti svoji avtoriteti in ji narekovati v vseh ozirih kaj in kako, je umevno, da cerkev na take pogoje nikdar pristala ne bo, tudi če treba v katakombe in skozi največje preganjanje in trpljenje. Katoliška cerkev ne more pristati na to, da bi postala dekla sužnja Hitlerjevemu paganizmu. In ker ne more in noče, jo Hitler preganja in stavi vse mogoče ovire. V tem oziru ni nemški nacizem nič boljši, kakor komunizem, le da se v taktikah razlikujeta.

Na podlagi tega se predvideva bodočnost katoliške cerkve v Avstriji. Znano je, da so avstrijski Nemci z veliko večino katoliške veroizpovedi. Kako se bo zdaj godilo katoličanom in njihovi cerkvi v Avstriji, je seveda še vprašanje. Toda če bodo naziji širili z istimi metodami nazijsko miselnost, kakor so jo in jo širijo v Rajhu, je na vidiku konflikt med pripadniki katoliške cerkve in pripadniki nacizma.

Kako se bo ta boj začel? Začel se bo tako, da ko bodo naziji prišli na vsej črti na odgovorna upravna mesta, bodo polagoma omejevali cerkvi vse podpore. V Avstriji je država plačevala duhovništvo, podpirala cerkve, itd. To bodo naziji slej ali prej vse ukinili. Skušali bodo cerkev izriniti iz šol in drugih mest in ker katoličani ne bodo mogli mirno prenašati, bo spor tukaj. To predvidevanje ugotavljamo na razne dosedanje dogodke v Hitlerjevi Nemčiji. Mogoče je, da bodo voditelji nacizma bolj previdni in zmerni, kakor so bili v Nemčiji. Ampak zanašati se na to ni mnogo. Nacizem je odprt sovražnik katoliške cerkve in je neverjetno, da bi se zdaj kar čez noč v tem oziru pobiljšal.

To stanje postavlja v neprijetnost tudi vse sosedne države, na katere bo mejilo nazijsko območje. Nič prijetno ne bo za naše obmejne kraje na Koroskem in Štajerskem. Na meji se bodo zdaj bolj, kakor kedaj prej šopirili razni nemčurji in bodo storili vse, da bodo neprestano

izzivanja in izgreli na dnevnem redu.

Imeti dva volka za soseda, je podmače povedano še za vsakega močnega vola preveč, nikar že za malo ponižno ovco. Kaj hočemo s tem povedati, že vsak razume.

MISIJO IN DRUGO Z EVELETHA

Ko to pišem, imamo ravno sv. misijon, katerega vodi Father Vital Vodusek. Tako si mislimo, le prekmalu bo minil misijonski čas in posloviti se bomo morali od č. g. misijonarja.

Zima se je že začela polagoma posiljavati. Prvi znaki slovesa se že kažejo in ne bo dolgo, ko bo nastopila prijetna pomlad. Zopet bodo ozele neke trate in priklile bodo iz tal razne cvetke. Vsa narava se bo z nami vred veselila pomladi.

Ravno ko to pišem je premislil tukaj dobro znani Valentin Novlan, ki je živel na Ely, pokopan je pa bil na Evelethu. Želuje za njim brat in njegova družina. Doma je bil iz Žalne, fara Višnja gora. V starem kraju zapuša dve sestr.

Pogrebne obrede za pokojnim je opravil č. Father Rev. Pernat. — Naj mu bo Bog plačnik in naj mu da večni mir in pokoj! — Božja dekla nikoli ne miruje, vedno je na delu in tako nam je tudi pobrala izmed naše srede Mrs. Mali Smoli, za katero je opravil pogrebne obrede č. Father Pernat. Pokojna Mali je bila doma iz Velikih Lašč, kjer zapuša še mater, ki je stara nad 80 let, medtem ko je ona umrla v 44. letu svoje starosti. Za njo žalujejo trije otroci; Lori, Mali in Julia ter veliko prijateljic. Tebi draga Mali, ki mirno spiš v hladnem grobu, naj sije večna luč. Enkrat se snidemo nad zvezdami. Z Bogom draga Mali!

Naročnica

FILMSKA SLIKA O ŽIVLJENJU SV. ANTONA

Postni čas je navadno čas za premišljevanje in molitev. Eno najboljših sredstev za premišljevanje je prav gotovo film o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, ali film o življenju kakega svetnika. Lansko leto smo imeli pri nas v New Yorku sliko ki nam je pokazala življenje Jezusa Kristusa. Takrat je bila naša cerkev natlačena naših dobrih faranov. Slika je napravila na vse udeležence najboljše utis.

Tudi letos bomo imeli lepo podučno filmsko sliko v naši fari in sicer bomo letos kazali sliko o življenju sv. Antona Padovanskega, velikega čudodelnika franciškankega reda. Kazanje te slike bo v nedeljo 20. marca ob 8 uri zvečer v slovenski cerkvi na Osmi cesti in 62. Vstopnina za odrasle bo 35c, za otroke 15c. Po končanem kazanju slike bo blago-

slov z Najsvetejšim.

Sv. Anton je znan menda vsakemu katoličanu. Njegov kip se vidi skoraj v vsaki katoliški cerkvi, ne samo v cerkvah, ki jih vodijo franciškan. Mnogim je tudi znano življenje tega velikega svetnika, zato imajo katoličani povsod tako veliko spoštovanje in zaupanje do tega velikega čudodelnika. — Gotovo je marsikateri od vas že večkrat bral življenjepis sv. Antona. Sedaj bote pa imeli priliko videti to življenje v premikajočih slikah. Zato, vsi rojaki v New Yorku, Brooklynu in okolici, ste prav prijazno vabljeni v nedeljo večer 20. marca na Osmo cesto, da vidite to zanimivo in interesantno sliko. Ključem vam nasvidenje.

Fant od fare

ZOPET SLIKE V MILLVALE

V Millvale, Pa., so zopet zaprosili za premikajoče slike. Mr. Grdina iz Clevelanda bo torej ponovno kazal slike pri fari sv. Nikolaja in sicer v nedeljo 20. marca zvečer. To pot se bodo kazale slike "Pasijona" in slike evharističnih kongresov, kakor tudi slike iz domovine, katere še niso bile kazane dosedaj. — Prijatelji slikovnih predstav so vabljeni, da se v velikem številu odzovejo.

Na isti način se bo vršila slikovna predstava tudi v Forest City, Pa., in sicer 26. in 27. marca.

ODPRTO PISMO "GLAS NARODU"

Brooklyn, N. Y.

Naš lokalni list kateri ima na načelni strani napis "List slovenskih delavcev v Ameriki" zasluži kritiko.

V šte. 31. z dne 7. feb. 1938 kritizira list skupino Slovencev ki je nastopila še dne 4. dec. lanskega leta pred ameriško publiko v Rockefeller Center, v takozvani mavrični dvorani, ki je ena izmed najlepših dvoran sveta.

Nastopilo je več različnih narodnosti. Slovenci so bili na programu prvi in ponosna je newjorška naselbina nanje. Obklečeni v naše narodne nofare, s harmonikarjem na čelu, med petjem slovenske narodne pesmi, prikorakala je strumno ta skupina poštenih slovenskih delavcev, mož, žena in deklet na parket, menda prvič v Ameriki. Zaplesali so "povstertanc" in "štajariš" in želi buren aplavz prisotne publike v dvorani. Nato so med petjem odkorakali iz dvorane. Vstopnina je bila \$3.00, zato delavcev ni bilo tam. Pustimo čanem kazanju slike bo blago-

Namen naših Slovencev je bil pokazati tujcem melodijo naše pesmi, naše krasne narodne noše in naše narodne plesse.

Slovenci smo srednje evropski kulturni narod in ker smo narod, smo podvzeli tudi nekaj kulture od večjih sosednjih narodov.

Ime "povstertanc" in "štajariš" sta popačeni nemški besedi, in da se plesa naših pradedov tako imenujeta še sedaj in ga v New Yorku, plešejo takozvani naši očanci in stare mamice, pod tem imenom, je krivda nekdanjih učenih "šolmeštrov".

Ravno pri roki imam list "Glas Naroda" z dne 20. maja 1937 v njem je tri kolone obsegajoča slika, ki predstavlja isto skupino plesalcev in plesalk kot 4. dec. v Rockefeller Center. In nad sliko se čita dobesedno tudi tole:

"Le na ta način, da drugim pokažemo tudi to, kar imamo dobrega in lepega v svojem narodu, si bomo pridobili pri tujcih ugled in spoštovanje in istočasno dvignili med seboj narodno zavest, katere nam tako čisto in v toliki meri primanjkuje."

To je ena plat zvona. V šte. 31. z dne 7. feb. 1938 pa "Glas Naroda" list slovenskih delavcev v Ameriki kritizira skupino plesalcev, katere je nastopila dne 4. dec. tako podlo in poniževalno, da se človeku gnusi, da se ti obrača želodec.

Eden in isti list, pri listu isti urednik in podurednik, ki je vse to sam aranžiral in vodil prvič in drugič, čez čas pa takaka sprememba. Preje hvala, sedaj graja? Kar je bilo pred meseci naše, narodne, je sedaj tuje, nemško, zato bolje nič, kot to:

Čas in z njim ljudje se spreminjajo, žali Bog, da raje na slabo kot dobro, pa bo tudi ta slabost s časom prešla. Pesem "Hej Slovani" se končuje s temi besedami: Črna zemlja naj pogrezne tega kdor odpada, in sodba ni prehuda, — premila je!

Ce se ne motim je ples "povstertanc" takozvani (Pillow dance) škotskega izvora, kako je zašel med nas Slovence ne vem, ker še nisem hude starosti in tudi učen ne. "Štajariš" so prav gotovo plesali preje na Štajerskem kot na Kranjskem, to ime že samo pove. Ker je pa sedaj vse ena banovina smemo reči, da je slovenski. Če je pa "Peter Zgaga" v svoji koloni z dne 7. feb. drugačnega mnenja, ker ima vsak človek svojo glavo nasajeno po svoje in piše tako, kot najbolje ve o plesih, bova pa imela menda vsak po svoje prav?

Sedaj pa naprej: Kritika o plesu in vsem ostalem od 4. dec. lanskega leta, je prišla tako kasno, da je že samo to sramota za slovenskega časnika, da je šele sedaj, po dobrih dveh mesecih, nekje nekaj slišal o celi stvari in dal v javnost Slovencev v Ameriki.

Saj smo vsi rudeči pod kožo, nekateri še celo trdijo, da

tudi v obraz, zakaj bi resnico tajil? Vsak se včasih zapije za dan ali dva. So what? Da bi pa kedro imel mačka cela dva meseca, tega pa še nisem čul, moj živ dan ne, čeravno imam že preko enoinštirideset križev na rami, pa hvala Bogu, jih še dosti dobro nosim, zdrav na umu in telesu.

Pri listu "Slovenskih delavcev v Ameriki" "Glas Narodu" tako nizkotno smešijo vse kar je naše, svoje rojake, ljudi ki list podpirajo bolj iz usmiljenja, kot pa iz potrebe. Časi so slabi, razmere težke, to vedo tudi vsi ostali slovenski listi ter njihovi upravniki in vemo tudi navadni slamnikarji in drugi delavci v New Yorku in po ostali Ameriki, čeravno cajteng pisati ne znamo.

Vprašanje je sedaj če predsednik pri "Glas Narodu" Slovenic Pub. Co. Mr. Frank Sakser, Jr. ve kaj njegov list piše? Če list čita, kar pa zelo dvomim in se s tem pisanjem Mr. Sakser strinja, potem je seveda vse v redu. Če ga pa on ne čita potem je pa nekaj v neredu.

Pri "Glas Narodu" se kregajo s kruhom. Če ga lomiš meseca julija ali avgusta ko je vročina ni zameriti. Če ga pa začneš lomiti sredi zime in dobiš vročino, to je pa bolj nevarno. In jaz bi gospodom pri "Listu Slovenskih delavcev v Ameriki" svetoval, da pišejo pri odprtih oknih, da ne bo še huje. Tisti časi ko se je lahko imelo delavca za norca so minili. Po vojni so prišli v to deželo za kruhom drugi ljudje, taki, ki jim je pokanje bomb in granat, spravilo možgane na pravo mesto. In verjemite meni, da je tako.

Enkrat sem Vam že pisal kot zaveden (ne zaveden) Slovenec, kot rojak svojemu rojaku Slovincu, ki mora tudi služiti svoji družini in sebi potrebni vsakdanji kruh. Osebn napade sem prenesel in z besedami Onega ki je rekel: "Odpusti jim saj ne vedo kaj delajo!" odpustal.

Sedaj ne morem več. Kot zaveden unijski delavec, sem se prostovoljno postavil v bran in bom branil čast morala in ponos delavcev, v naši naselbini. Narodni čut, ker, kdor svojega naroda ne spoštuje, tudi tujega ne bo, zato naj se pogrezne, da ne bo sramote še več. "Svoji k svojim" pišete, priti pa, Vas je sram med one, katere vabite k sebi. Zakaj ne dodaste še: — Samo z denarjem!

Samovoljno sem se spustil v bitko z vami pismarji in farijezi, da z umom branim čast nas vseh, zato ker imam srce zavednega Slovence, ker sem sir pošten slovenske matere, katerih ne boste več blatili v vašem listu in mož pošten slovenske žene, ki zvesto in vdano z možem prenaša križ zakonskega življenja. V boj grem zato, ker vsakomur in vselej lahko pogledam iz oči v oči. Pred Bogom sem pripravljen poklekni, pred človekom nobenim in nikdar.

"Zora puca, dan se dela" pravi pregovor naših sosedov

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Mrs. Perko prejela žalostno vest iz domovine

Chicago, Ill. — Mrs. Jennie Perko je prejela te dni iz starega kraja žalostno vest, da ji je v vasi Sela pri Toplicah dne 13. februarja preminula ljubljena mati Marija Žefran, v visoki starosti 85 let. V Ameriki zapuša dve hčeri in enega sina, Mr. Johna Žefrana v Chicagi; v stari domovini pa enega sina in eno hčer. — Pokojnici RIP! sorodnikom pa naše sožalje.

Bivša učiteljica pri sv. Štefanu umrla

Cleveland, O. — Te dni je umrla kot redovnica-uršulinka sestra Mary Eymard, ki je pred kakimi 15 leti poučevala kot civilna učiteljica na šoli sv. Štefana v Chicagi pod imenom Augusta Gaertner.

Nezgoda rojaka

Milwaukee, Wis. — Tukaj poznani mladi rojak Victor Žagar, star 22 let, se je v petek 4. marca vozil z avtomobilom v družbi prijateljev. Ker je bila cesta ledena, je na mostu preko 27 ulice avto zaneslo, da je zadel v drugo vozilo. Resno ni bil k sreči nihče poškodovan in Victor je odnesel le nekaj lahkih poškodb.

Operni pevec Schiffrer odpotoval

Cleveland, O. — Pretekli teden je odpotoval od tukaj operni pevec g. Franjo Schiffrer in sicer proti mestu Boston, Mass. Tam bo sodeloval pri veliki prireditvi "Stabat Mater". — Kakor se sliši, namerava umetnik g. Schiffrer v doglednem času obiskati več slovenskih naselbin.

Smrt jih je pobrala

— V Clevelandu, O. je umrl rojak John Tekavčič, v starosti 48 let. Doma je bil iz vasi Rodje, pri Hinjah. V Ameriki je bival okoli 30 let. Zapuša soprogo, sina in hčer, v Pueblo brata in v starem kraju dve sestr.

— V Milwaukee, Wis., je umrla rojakinja Terezija Draginc, v starosti 67 let, ki je bila ena izmed najstarejših tukajšnjih slovenskih naseljenk. Doma je bila iz Metlike na Dolenjskem. Zapuša žalostnega soproga in dve poročeni hčeri. Pokopana je bila iz cerkve sv. Janeza Evangelista na Mt. Olivet pokopališče.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"

Hrvatov. In rečem Vam, da je tako, kdor misli drugače se moti, ni na pravem poti. Časi prevar in zapeljavanja so minili med nami za vedno.

J. Cerar,
60-41-Catalpa Ave.

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"

(78)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Slabe novice, kaj ne Bwana?" je vprašal zaskrbljeno Muviro. Tarzan je priklimal. — Še nikoli niso videli Muviro in njegovi vojaki Tarzana tako zaskrbljenega. "Gospa-sahib je odšla iz Londona v Nairobi z letalom," je rekel Tarzan; "mogoče je bilo to ravno tisto letalo, ki smo ga slišali v viharju."

"Letalo" je nadaljeval Tarzan, "ki je iskalo da pristane tam, kjer ni prostora za pristaneč." — Ob teh besedah so se srca zvestih in Tarzanu udanih Wazirov napolnila z žalostjo. Kajti, kakor so bili udani Tarzanu, tako so ljubili tudi njegovo ženo. — "Morda so pa srečno prišli v Nairobi," reče Muviro.

"Ali nameravaš sedaj potovati v Nairobi, Bwana," reče po kratkem molku Muviro. Tarzan zanika. "Ne. Če so srečno prišli v Nairobi, je Jane na varnem. Če pa niso, kje naj jih iščem? Letalo preleti v eni uri več, kot moramo mi napraviti v več dneh. In če so se izgubili, kdo jih najde v tej strašni džungli?"

Ob misli na to, da bi se utegnile letalo ponesrečiti, se je Tarzan zdrznil. — "Mogoče je tudi, da je letalo pristalo leje in morda naštimano na uje ob poti, kamor smo namenjeni," reče Tarzan. "Torej bomo poiskali mojo hčer Buiro?" vpraša Muviro. Tarzan priklima in reče: "Gremo proti deželi Kavuru!"

"Dušica"

ROMAN

Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Ubogljivo, zgolj naučeno, to je bilo videti, je stopil na slavno zastavo svojih prednikov in teptal po njej, pljunil nanjo, si ob njo obrisal čevlje ter s kričavim glasom zapel marseillaiso, republikanske himno.

Ludovik XVII., po milosti Božji in po želji večine poštenih Francozov in vsega evropskega inozemstva, potomec slavni Burbonov, — je plesal sirov ples po zastavi sv. Ludovika. Njegov blede obrazek je plamtel, njegove oči so se bleščale, pijan je bil od zganja.

Zavihtel je jakobinsko čepico in kričal: "Živijo republika!"

Simonova žena je ploskala in z materskim ponosom zrla na otroka. Čevljar Simon je gledal Herona in čakal na pohvalo. Heron pa je pokimaval in odobrava mrmral.

De Batz bi si bil najrajši zamašil ušesa in bi bil planil iz sobe.

"Katekizem —! Povej svoj katekizem, Capet!" je vpil Simon robato.

Fantek je stopil v pozor, s čepico na glavi, z rokami ob hlačnih šivih, razkošen na zastavi svojih očetov.

"Kako ti je ime?" je vprašal Simon.

"Ludovik Capet," je povedal kričavo.

"Kaj si?"

"Državljan francoske republike."

"Kdo je bil tvoj oče?"

"Ludovik Capet, svojčas kralj, trinog, ki ga je uničila volja naroda."

"In tvoja mati?"

"Moja mati je bila —."

De Batz je kriknil groze.

Najsi je že bil po svojem značaju malovreden človek, po svojem rojstvu je bil plemenitaš, po svojem naziranju zvest monarhist.

Vse kar je bilo dobrega v njem, se je v tem trenutku uprlo. Prizor je bil oduren, strašen, neznosen za nekdanjega kapitana častne kraljevske garde —.

Nevzdržno je planil k vratom.

"Oho, državljani —!" se je režal Heron za njim. "Ali nisi zadovoljen s temle zanimivim prizorom?"

"Tale državljani bi menda rajši videli, da bi Capet sedel na zlatem prestolu!" je klet čevljar Simon. "Jaz in moja žena, midva pa bi naj otroku poljubovala roke — kaj?"

"Vročje je v sobi, slabo mi je prišlo," se je izgovarjal de Batz in krčevito iskal kljuko.

"Pljuni še na tisto prokleto zastavo, kakor se spodobi za dobrega patriota!" je godrnjal Simon. — "Sedaj pa spat! Pijan si dovolj, pošten republikanec je lahko zadovoljen s teboj!"

Prijel ga je za ušesa in ga sunil s kolenom v hrbet. Ni bil nevoljen, še dobre volje je bil in zadovoljen, da je Capetov "katekizem" napravil tak učinkovit vtis na de Bataza. Le iz gole navade ga je dregal in mučil.

Fantku je bilo videti, da je zdelan. Zganje in razburljivi prizor sta ga utrudila. Kar oblečen se je zavalil na divan. Simonova mu je z dobrodejno skrbljivostjo popravila blazino pod glavo in trenutek pozneje je zaspal.

"Dobro, zelo dobro!" je hvalil Heron in se odpravljal. "Napišem ti ugodno poro-

čilo na odbor za javno varnost!

Državljanke tamle pa bi naj bila rajši manj skrbljiva, bi bilo bolj zanj!" je pomignil proti Simonovi in jo zlobno gledal. "Čemu popravljaš blazino tej nepotrebnim golazni —? Koliko je dobrih, vestnih državljanov republike, ki nimajo blazine da bi si jo deli pod glavo!"

Vzemi blazino v stran! Tudi čevljev ni treba fantalinu! Cokle so čisto dobre zanj!"

Džavljanke Simon ni ničesar odgovorila. Odprla je usta sicer, da bi zavrnila siroveža, pa mož ji je zapovedovalno mignil in beseda ji je obtičala.

Čevljar Simon se je uslužno pripravil, da pospremi visoki obisk k vratom.

Še enkrat se je ozrl de Batz po nekrozanem kralju Francije, ki je v pijanem spanju ležal na divanu, z odurno, neizgovorjeno psovko na svojo mrtvo mater na otroških ustnih, nato pa se je obrnil v stran od strašnega odurnega prizora in stopil za Heronom.

"Tako opravljamo naše posle mi, kar nas je republikancev!" se je hvalil Heron na potu v svojo sobo.

Topot je bil Heron zadovoljen, de Batsu pa sta različno govorila stud in skrajna nevolja iz njegovega sicer dobrovoljnega, rejenega obraza.

"Prav satanski ste!" mu je odgovoril.

"Pravi, dobri patriotje smo! In tale izrodek svojega trinoškega očeta živi pač življenje, kakršno so živeli stoteri in tisočeri med našim ljudstvom, ko je vihtel svoj bič nad njimi njegov oče —!

Kaj še! Ne —! Mnogo bolje se mu godi! Saj si videl, kako je rejen! In toplo je oblečen! Tisočrim, ki nimajo grehov svojih očetov na vesti, se ne godi tako dobro ko temu nepridipravu! Stradajo —! On pa se redi!"

Tako odurno, tako satanski zlobno je Heron gledal, da je de Batsu mrzla groza lezla po hrbtu. Krutost, maščevalnost in krvočelnost so bile posebejlene v tem človeku v najhujši meri. Divja žival je bil, gladen krvi in maščevanja, komaj je čakal, da zagrebe prste v telo njemu, čigar peto je svojčas čutil na svojem tilniku.

In de Batz je vedel, da bi milijoni in milijoni nikdar ne mogli odkupiti od tega človeka življenja in svobode Ludovikovega sina —.

Ne, za ta posel Heron ni bil naprodaj. In prav tedaj ga je Heron divje sumljivo in nezaupno pogledal in dejal:

"Sicer pa bom tele Simonove ljudi pogljal iz hiše! Tista ženska ima obraz, ki mu ne zaupam!"

V par urah morata iti —! Ali pa vsaj brž ko dobim boljšega patriota nego so tile čevljarjevi ljudje. In bolje bo, da ne bo ženske blizu —.

Recimo — danes je četrtek, oziroma že pravzaprav petek jutraj — recimo v nedeljo morata Simonova iz hiše.

Zdi se mi, da sta si ti in tista ženska nekaj mežikala —!" je pristavil in udaril s pestjo po mizi, da je črnlnik odskočil. "In če bi —!"

(Dalje prih.)

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

kateri ima v zalogi naša knjigarna:

PRAVLJICE, O. Wilde, trdovezana 154 str. Interesantan roman iz rušičine	50c
PRIHAJAČ, Fr. Detela, trdovezana knjiga, 157 str. Povest iz življenja Brošura	\$1.00
PRIPROSTVI O PETRU VELIKEM, Broš. 308 str. zanimiva povest	75c
PRST BOŽJI ali izgledi božjih kazni, oz. slučaj, ki niso slučaj. Broš. 78 str.	35c
PTIČKI BREZ GNEZDA, Fr. Milčinski. Broš. 204 str. Ljubljanska povest, zelo zanimiva	45c
RABLI, Fr. Bevk. Trdovezana, 106 str. Črtice iz trenutkov trpljenja. Zelo napeta povest	75c
RIBIČEV SIN, Pravljica	25c
ROPAR V OBLAKIH, zanimiva detektivska povest, brošura	25c
SANGUIS MARTYRUM, L. Bertrand. Broš. 206 str. Zelo zanimiva povest iz prvih časov kristjanov	60c
SISTO E SESTO, zelo zanimiva povest iz italijanskih Abrucev. Broš. 107 str.	35c
SKRIVNOST NAJDENKE, zanimiva povest o najdenem dekletu, ki se čita z velikim zanimanjem	50c
SLIKE, Ks. Meško. Broš. 190 str. Kakor vse Meškove povesti je tudi polna zanimanja	65c
SLOVANSKA KNJIŽNICA, 57, 58 in 59 snopič. Dve zelo zanimivi povesti: Povesti s potovanja in Korotanske povesti. Zelo priporočljive	75c
SMRT PRED HIŠO, Fr. Bevk. Broš. 133 str. Roman iz našega kmečkega življenja, ki se s posebnim zanimanjem čita	65c
SORODSTVO, Iv. Sorli. Broš. 128 str. Interesantna povest iz slov. življenja	45c
SPAKE, N. Korun. Trdovezana 151 str. Kratke vesele zgodbe	\$1.00
SVETLOBA IN SENCA, Fr. Detela. Broš. 176 str. Kakor druge Detelove povesti je tudi prav zanimiva	80c
SVETOBOR, P. Bohinjec. Broš. 279 str. Zanimiva povest iz konca 11. stoletja	60c
ZBRANI SPISI, J. Krilan. Broš. 152 str. Povesti iz Kobarške doline	75c
SELO STEPANČIKOVO, F. M. Dostojevski, nova knjiga. Broš. 243 str. Zelo humorističen roman iz ruskega življenja	\$1.25
TARAS BULJA, N. Gogolj. Trdovezana 206 str. Zanimiva povest iz Rusije	75c
TARZAN IN SVET, E. Burroughs. Trdovezana 308 str. Se ne spominjate kako ste z zanimanjem čitali povest Džungla. To je nadaljevalna povest iste. To čitate, kaj se je z Tarzanom godilo pozneje	\$1.25
TARZAN KRALJ DŽUNGLE, trdovezana knjiga z slikami z 300 strani	\$1.00
TARZANOVE ŽIVALI, E. Burroughs. Mehkovezana, 274 str. Napeto pripovedovanje o Tarzanu in njegovem življenju. Ta roman je prav tako zanimiv kakor druge povesti o Tarzanu	95c
TIHO JEZERO. Povest za slov. mladino Mehkovezana	75c
TATIČ, Fr. Bevk. Trdovezana 86 str. Zanimiva povest samooženočca	75c
TIK ZA FRONTO, D. Feigel. Broš. 150 str. Vesele in zabavne črtice iz vojaškega življenja	80c
TESTAMENT, J. Krsnik. Broš. 78 str. Zanimiva povest o slovenskem gospodarju in njegovi oporoki	85c
TOLMINCI, I. Pregej. Broš. 415 str. Zanimiva povest o Tolmincih in njihovem življenju	95c
TRENUTKI ODDIHA. Več zanimivih povesti v eni knjigi	50c
TROJE ANGELSKIH ČEŠČENJ, J. Vošnjak. Zanimiva kmetijska povest iz slovenskega življenja	35c
TUNEL, B. Kellerman. Mehkovezana 294 str. Zelo napet roman, ki ga čitatelj ne odloži, dokler ga ne prečita	88c
UBOGI UŠTIN, Sl. Slavec. Brošura 132 str. Zanimiva slovenska povest	55c
VENEC SLOVANSKIH POVESTI, Broš. 270 str. 6. knjiga. — Črtice z ogledom. — Ta tretja. — Poroka po pomoti. Vse tri povesti so vrlo zanimive, vse v eni knjigi	60c
VERA, O. Waldova. Trdovezana 154 str. Interesantan roman iz rušičine	75c
V LIBIJSKI PUŠČAVI, A. C. Doyle. Roman, ki vas popelje v burne zanimive slučaje libijske puščave	60c
V OKLOPNJAKU OKOLI SVETA, R. Kraft. Prvi in drugi del, vsak po	80c
V PETROGRAD, L. Stiasny. Zanimive potopisne črtice	75c
VSTAJENJE, R. Vrabl. Zanimiva povest	25c
V TUJIH SLUŽBAH, A. Jirasek. Broš. 270 str. Zanimiva povest iz češkega življenja	95c
VZORI IN BOJI, J. Debevc. Trdovezana 415 str. Popis dijaškega življenja, ki je prav zanimiv	\$1.50
ZAGORSKI ZVONOVI, Reimichl. Brošura 234 str. Knjiga, ki se z velikim zanimanjem čita	75c
ZADNJA NA GRMADI, Fr. Jaklič. Zanimiva povest iz ribniške zgodovine	\$1.00
ZA MILIJONI, A. K. Green. Trdovezana 253 str. Zelo napet in zanimiv roman	75c
ZADNJA KMEČKA VOJSKA. Trdovezana, 378 str. Zanimiva povest iz hrvatskega življenja in njih borbe proti tlačiteljem	\$1.25
ZADNJA PRAVDA, J. S. Baar. Broš. 184 str. Velezanimiva povest iz češkega življenja, ki bi jo moral čitati vsak naš človek	50c
ZADNJI DNEVI V OGLEDU. Roman iz petega stoletja po Kristusu. Trdovezana 120 str.	85c
ZADNJI DNEVI VELIKEGA MUČENIKA, M. Bambič. Broš. 80 str. Zanimiva povest iz misijonskega delovanja v Ameriki	45c
ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA, A. M. Dostojevski. Trdovezana 258 str. Napeta in zanimiva povest iz rušičine. Dva dela, vsak v svoji knjigi. Vsak del	\$1.25
ZBIRKA NARODNIH PRIPLOV, J. P. Planinski. Broš. 70 str. Prvi in drugi zvezek. Vsak po	40c
ŠTIRI LETA V RUSKEM UJETNIŠTVU, J. Grdina. Broš. 611 str. Zanimiva knjiga, ki opisuje doživljanje vojnega ujetnika	\$2.00
ZGODBA O NEVİDNEM ČLOVEKU, H. Wells. Broš. 120 str. Vrlo napeta in zanimiva povest	35c
ZGODBE KRALJEVIČA MARKA, F. Milčinski. Trdovez. 99 str. Zanimiva knjiga	60c
ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUZARJA, A. C. Doyle. Napet in zanimiv roman iz francoskih časov. Trdovez. 388 str.	\$1.50
ZLOČIN V ORCIVALU, E. Gaborian. Trdovez. 246 str. Zelo napet roman in zanimiv	\$1.25
ZMISEL SMRTI, P. Bourget. Broš. 157 str. Zelo poučna povest iz francoščine	75c
ZNAMENJE ŠTIRIH IN DAROVANA, dve povesti v eni knjigi. Trdovezana 293 str. Obe povesti napeti in zelo zanimivi	\$1.25
ZVONARJEVA HČI, E. Miller. Zelo zanimiva povest iz koroškega življenja	65c
ŽIV POKOPAN, A. Bennett. Broš. 140 str. Napeta in zanimiva povest	50c
ŽUPAN ŽAGAR, S. Slavec. Brošura 137 str. Kratka povest iz dni vojne na Goriškem	50c

ZA MLADINO.

ANGELČEK, otrokom prijatelj, voditelj in učitelj	35c
BELOKRANJSKE OTROŠKE PESMI, Božo Radič	35c
BOB ZA MLADI ZOB, Cvetko Golar. Pesmi za mladino	30c
BOŽIČNI DAROVI, Rud. Vrabl. Kratke povestice	25c
DANE, A. Rape. Mična povestica	45c
DA STE MI ZDRAVI, dragi otroci, Dr. Iv. Robida. Poučne povesti	10c
DIVOJI MOŽ, Koroška pravljica	50c
KOKOŠJI ROD, Jos. Ribičič. Zanimive poučne basni	20c
KOLAČKI, Z risbami	20c
KRALJ ZLATE REKE, John Ruskin. Pravljica	40c
MAVRČNA MAČKA in druge pravljice	60c
MIHČEV MIHEC, J. Korban	60c
OBNOVLJENI VRTEC. Poučna mladinska knjiga s slikami	75c

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

Španski Judje. To je posebno poglavje. Inkvizicije bi ne bilo, ko bi ne bilo španskih Judov. Dosti se piše o inkviziciji, malo ali nič o povodu za inkvizicijo. Koliko so zdaj v Madridu Judje udeleženi, bo težko dognati, saj so tam Spaniards, kakor so v Rusiji Russians in v Zagrebu Hrvati. Znano je tudi, da igrajo pri vsaki revoluciji ali rabuki prvo violino. Kdo meša na škodo delavstva v unijah? Je treba samole na slike pogledati. Kjer se Jud čuti varnega, je predrzen, nesramno srborit.

Med senatorji v Washingtonu so pobirali—Spanci (?) podpise za pozdrav v Barcelono. Do 60 podpisov je bilo, in veselje veliko, ko Amerikanci pozdravljajo. Večinoma so prekleli podpise, ko so pač podpisali, da se odkrižajo — nadlegovanja, in videli, da so zagrešili netaktnost proti jasnim določbam naše konstitucije. Ni jim zameriti. Podpise so jim vsiljevali pač prav po — judovski maniri, ako niso jih jim vsiljevali pravcati španski Judje.

Še o drugi judovski maniri poročajo. Špansko poslanstvo vrši propagando za Madrid čisto javno, ko stric Sam navadno dremajo. Poslanštva uživajo neke privilegije pri postopkih. Ampak to špansko poslanstvo rabi amerikansko pošto, kakor bi bil Madrid na mestu Washingtona. Ne vem, če so španski Judje zadi, ampak impertinenca in predrznost je pristno judovska.

Pravi Španci. Kolektivizem je prekrita zadeva. Morda je Rus po svoji naravi za kolektivizem, Španec, pristni Španec ni. Tudi kolektivizem mora nekdo načeljevati, in v poštev jih pride navadno mnogo. Ti postanejo "bossi", drugi se morajo sukati, akor "zašafa"

bosovska gnada". Že zdaj se vidi, da se pravi Španec postavlja na noge. Negrinova vlada se je morala obrniti od skrajnega kolektivizma do nacionalizacije, ki je bistveno nekaj čisto drugega. Narava se ne da povsod upogniti, in še pri Rusih moramo na izid malo počakati.

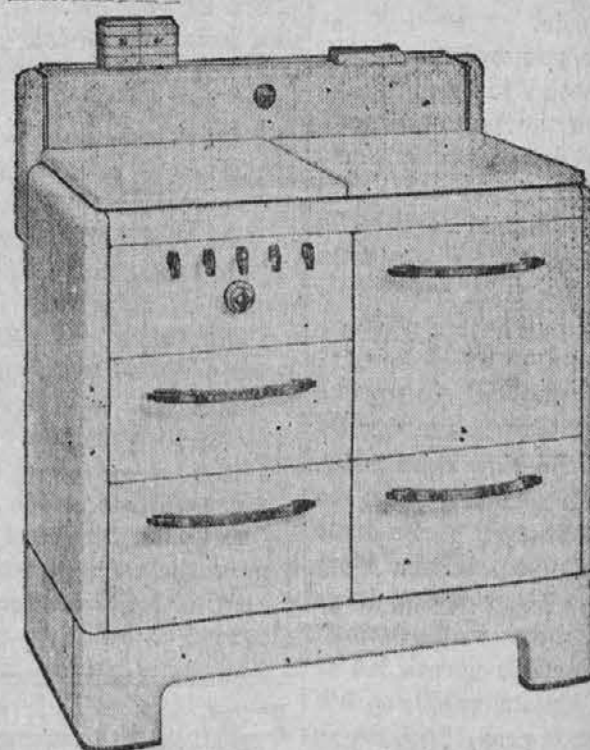
Nemški naziji so zagnali silen krik radi nemoralnih preiskav. Nekaj plevela je povsod. Svetniško so naziji, Hans Kerrl njim na čelu, zavijali oči. Obtožb je bilo na stotine, obsodb pa le toliko in toliko, vrlo malo. Pa še pri teh nekaj ne štima. Škof v Berlinu je preiskal in n. pr. dognal, da je bilo le 47 duhovnikov obsojenih, ne 93, kakor je objavil Kerrl, in dalje, da je bilo obsojenih le 72 nun in mnihov, ne pa 744 po Kerrlino, in še med temi obsojenici so bili večinoma le taki, ki so že prej slekli nunsko ali meniško obleko, ali zapadli cerkvenim kaznim.

To še ni vse, List "Das Junge Deutschland" poroča, da je bilo l. 1936 7,019 obsojenecv radi paragrafa o mladoletnih. Škof je dognal, da je bilo med temi do 20 duhovnikov. "Kdo so tisti, ki so zakrivali 6,990 slučajev?" poprašuje škof. Odgovor bi pokazal vso hinavščino nazijskih "svetnikov".

ČETRTI JEZIK V ŠVICI. Pred kratkim so imeli v Švici ljudsko glasovanje, s katerim so se Švicarji izrekli, naj se priznajo retoromansčini, katero govorijo kakšnih 4 tisoč prebivalcev v graubündenskem okolišu, pravice četrtega državnega jezika. Retoromani govorijo svoj jezik že nad tisoč let in so svojo govorico že v 16. stoletju branili proti italijanski "lombardščini".

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

PEOPLES GAS voditeljica marčnih vrednosti

\$109.50 Eton Universal avtomatična plinska peč

★ Seznanite se s prijetnostjo avtomatičnega plinskega kuhanja v njega popolnosti — z novo Eton Universal plinsko pečjo. Je HITRA ... BREZ BRIGE ... SNAŽNA! Popolnoma moderna oprema vam daje novo udobnost v kuhinji s kuhinjskim uspehom VSAK ČAS. Točnostna peč za peko je popolnoma izolirana, da ostane kuhinja hladna. Avtomatična kontrola na peč z zvončkom vam pove, kdaj je peč v naprej razgreta do zaželenje vročine. Ima 4 gorilnike za lahno vrenje — premikalni pražilec za mrežo za okus — 2 predala za uporabo — priprava za zabelo — 2 balansirana dvigljiva pokrova — in mnogo drugih priprav za prihranitev dela in časa. Poslužite se te velike prilike za nabavo nove Eton Universal plinske peč. Pridite in ogledajte si to krasno izdelano peč DANES!

Zdaj samo \$98.55

z vašo staro pečjo (Prodajni davek se doda)

Mali prenosni stroški za plačila na obroke

MODERN COOKERY • CONSTANT HOT WATER • SILENT REFRIGERATION • GAS HEATING THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY PHONE WABASH 4000

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znakah. Knjige pošiljamo poštne presto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois